

L'APUNT

Salvem els Jesús

Carles Sabaté

De Joans, Joseps i ases, ja no n'hi ha a totes les cases. La pèrdua d'importància de la vida rural ha arraconat els ases, fins al punt que gairebé va desaparèixer la raça de ruc català. Pel que fa als noms, Joan i Josep són una anomalia ja gairebé també, atinent els noms més posats als nadons catalans del 2013. I encara més els noms relacionats amb el Nadal. Cap Nadal i molt pocs

Jesús. Marc els supera moltíssim, però també noms tan allunyats com ara el basc Iker, el bretó i gaèlic Ian o l'irlandès Kevin. La multiculturalitat ja no té ni aturador ni marxa enrere, de manera que el millor és tractar d'exportar noms com ara Oleguer, Jordi, Peronella o Montserrat. Un país petit ha d'exportar fins i tot en onomàstica.

“Em van batejar al part”

PARE • El jesuïta Jesús Renau explica irònicament com el seu pare va decidir el seu nom en escoltar la seva mare cridar “Jesús! Jesús!” **SANT** • La celebració del sant, ara el 3 de gener, ha anat canviant

Virtudes Pérez
BARCELONA

El seu part va ser difícil. La seva mare va patir molt. Cridava: “Jesús! Jesús!” I el seu pare, que hi era present, no s'ho va pensar dues vegades. “Ja li has posat el nom”, li va dir. “Era un home que es distingia per un gran sentit de l'humor”, explica ara, alegre, el capellà jesuïta Jesús Renau. Té 80 anys i encara traspua admiració quan parla del pare. “Era una persona intel·ligent. Li interessava la figura de Jesús. Amb els anys vaig trobar a casa un llibre gruixut sobre Jesucrist del teòleg francès Grand Maison amb una dedicatòria per la meua mare que deia: “Aquest llibre m'aclareix coses sobre Jesús. Tant de bo el nostre fill m'ho pugui aclarir més.”

Renau conserva aquest llibre com una joia. No va defraudar el pare. I això que de petit tot feia

El capellà Jesús Renau, a la seu de Cristianisme i Justícia ■ ANDREU PUIG

pensar el contrari. “De nen era bastant entremaliat, tenia un caràcter revoltós”, explica. Els retrets dels pares encara li ressonen. “Jesús, portat bé, Jesús”, explica que li deien.

Ara costa imaginar que darrera d'una persona tan amable i cultivada s'amaga un nen mal-

carat. “Quan ho explico no s'ho creuen.” I què va passar? Què va fer per reconvertir-se? “Doncs em van canviar d'escola i em van portar als jesuïtes. Allà vaig encaixar-hi. Em van atendre i em van pacificar.” Fins aquell moment, ni el nom triat pel pare ni les creences religioses de la

família havien pogut calmar aquell infant un pèl temerari. “No tenia cap gran experiència de fe, però els jesuïtes em van contagiar. Vaig pensar que volia ser com ells.”

El seu nom li agrada molt. Durant anys va tenir una mica d'embolic amb la celebració del seu sant. I és que no és tan fàcil. Perquè fins abans del Concili Vaticà II, entre els anys 1960 i 1962, el sant de Jesús se celebrava el diumenge entre l'1 i el 6 de gener. “Com que són sis dies, podia ser que no hi hagués cap diumenge. En aquest cas, se celebrava el 3 de gener.” Després del concili es va acordar que sant Jesús se celebraria l'1 de gener, però des de fa quatre o cinc anys s'ha fixat el 3 de gener. I aquesta data li encanta, al capellà jesuïta, perquè el dia 3 és també el seu aniversari. Va néixer el dia que celebrem el sant de Jesús. A veure si serà vostè la seva reencarnació? “A veure.” Riu. ■

estat mai gaire posat. La seva freqüència, i només cal comparar les estadístiques al llarg de la història, no és comparable a la de Josep. “La devoció per sant Josep comença a prendre relleu el segle XVI, però arriba a la seva màxima expressió el segle XIX”, subratlla Dalmau.

Pel que fa a la celebració del sant de Jesús, hi ha hagut molts canvis al llarg de la història. Alguns encara creuen que la data és el 25 de desembre, coincidint amb la festa del naixement de Jesucrist. “El dia 25 és la cristianització de la festa pagana del solstici d'hivern, però a l'Evangeli segons sant Lluc es deixa ben clar que la festa de Nadal ja té prou entitat i per tant es passa la celebració a la capvuitada o octava de Nadal, que és el dia 1 de gener”, resumeix el monjo Dalmau.

El capellà jesuïta Jesús Renau defineix la celebració del sant de Jesús com “una festa mòbil” perquè després de diferents modificacions, des de fa uns anys, torna a celebrar-se el 3 de gener. ■

V.P.
BARCELONA

Mai no li va agradar. Diu que un nom “tan religiós” no fa per a ella. De fet, només el fa servir a la feina, amb els clients amb els quals no té gaire confiança. És el seu nom oficial. El que van decidir posar-li els seus pares quan va néixer fa 38 anys, perquè “sembla que en aquella època estaven de moda els noms compostos, almenys a Esplugues... Tinc moltes amigues que es diuen Mari Carmen, Maria Teresa, Mari Loli”, explica. Cap dels seus germans, però, no té nom compost. “La meua mare va comentar que no posa-

ria cap més nom compost.” Segurament per un tema de comoditat a l'hora de cridar-los.

Entre els pares i els germans sempre ha estat “la Mari”, potser una mica en homenatge a la besàvia Maria, encara que no és una hipòtesi del tot assegurada, però ella amb el nom que se sent còmoda és amb Txusa. “Amb Maria Jesús no m'hi he sentit mai identificada, no m'ha agradat. Als deu anys ja vaig començar a marcar territori i a deixar ben clar que preferia que em diguessin Txus o Txusa, que té un toc de *dolentota* i radical que fa més per a mi.” Mari només ho accepta als íntims, “pel component afectuós i familiar”. Els amics, tal com ella volia, li diuen Txus o Txusa. ■

Maria Jesús Cortés, una dona que assegura que no s'ha sentit mai identificada amb el seu nom. Li diuen Txus o Txusa ■ ANDREU PUIG